

השימוש בכיור אחד לבשר ולהלב

לח

תחמת הדשן

ותשובת

יורה דעה צב הלכות בשר בהלב

2

ז' [לד] י' יש מי שמתיר בשעת הרחק (כב) כמ' כגון בערב שבת אפי' ל' שלא כנגד הרומב (כג) אפילו שלא כנגד האש (כד) על ידי (ט) ס' :

הגה והכי הוגו (ארוך) (כה) ואם נשקף מלב או שאר איסור רוחם על גבי קרקע והעמידו עליו ר"א קדירה (כז) חמה אם מה ששקף לב' אינו אלא האש לא הוי רק כלי שני [לד] ולכן הקדירה אסורה דבולע קנה. ר"ב והבשיל מותר (ד) דתחמה (כה) נגד (הגה) ש"ד סימן כ"ה) ובלומו מן הקדירה רוחם שהלך אל קדירה עומת [לד] אם נשקף הקלות מן הקדירה הרוחם קודם שהגיע אל האוק (כז) הוי נמי

קבלי שני (ק) משמע בשערים מחטבת מוה"ס (כז) ואם לא נשקף לד' הוי (כז) כעירוי והקדירה הנוגעת נאפרה אם כיר, סולדת בהלכות הנוגע בקדירה (ח"ה ס' ק"ה) והבשיל שנתוכה שרי ל"ה [לד] דלוי עירוי מותר רק כדי קליפה אבל אם הקדירה היא חמה והוא כלי ראשון וכו' עומד אלא האש אפי' הקלות הוא זקן ל"ה הכל אסור (כח) דתחמה נגד והוי כגוף לתוך חם דבולע אסור (ק) משמע מכו' כמו שכתבנו לגילוי ס' ח"ה. [לד] חמה הטעם על גבי כיוון קדירה יורה כנסתה על גבי קדירה נגד הרוחם (כח) ל"ה והוא שהחמיל הקדירה (כט) (ד) לבריתא דלוי עולה הויסה המיד ומגיע אל הכיור ויורד משם אל הכיור (ארוך כלל ח"ה ט"ד) :

1 שארה קפא קדירה מליאם חלב רוחם שפוסם אלא האש על הכירה ומחמת הרחיחה ילא סחלב למעלה מלוגני ככלי וסיוס חחל ונמשך בקילותו בלי הפסק דרך דופני הקדירה ע"ג סכירה עד שהגיע אל בשר שסיוס נ"כ על גבי הכירה מי תפסיק סאי קילותו עדיין כעירוי מכלי ראשון ונאמר הנשר אז יועיל אף דחחל ע"ג הכירה נחקרר ולא כיון רוחם :

תשובה יראה דהשיב כמ"ג כעירוי מכלי ראשון אם היסם סיד סולדת בחלב במקום שנגע בבשר ולא אמרינן שנתקרב פ"ג הכירה וראייה מראמרינן ס' כירה אר"י בר רב דימי פשם לחם נכנסה אחר רבי לגימ' במרחץ כו' מד קול בכלי שני ופן ס' ר"ס להשמיד ק' עמ' בלמנטי שנאספו עם מים ממנו

עבריו סיוסם כריכה משייה בקרקע ואמר לו לברח סק' בשרך שאלמנטי בשנת משום דרך לחמנטי שהחמין נמשכין לה מן המעיין חשיב לה ככלי ראשון שנתחא בו אפי' שהעבירו מעל האש מבשל כל זה מפרש רש"י בהס. הא קמן דאפי' דנמשט שרוחמים ע"ג קרקע כמו הני חמי עבריו סיוס נמשכין דרך קרקע חשיבי עדיין ככלי ראשון. (וא"ת שאני חמי עבריו שאין אף אה"ל דכרתייהו קלה דחוקס) מ"מ דעתה נוטם כנ"ד אם נראה לנו שסיחה סיד סולדת בחלב במקום שנגע בבשר הואיל וזכיה בקילותו נוזל וסולך מתוך הרחיחה העומדת אלא האש כל פיפס ופיפס אחרונה אינה מנחה את הראשונה שלפניה לכתקרב שהרי פירשו הסוספוס פ' כירה דהא דיד סולדת בו בכלי שני אינו מבשל היינו משום דאינו עומד אלא האש מחזיק תומו וסולך ומחקרר משמע דאם עוד סיוס כח האש שולט עם אינו מתקרב. כע"כ :

דין תנים שעלו בקערה אסור

4

חומטעים לעיל ס"ה אפי' כדוח כן עיי פירו' כגון שמשרס רוחמן מירס חולבת אפי' כ"י על כלי ש"ב אפי' כ"י ואפי' מלכלכות מותר הכל אם סיורה היתה נקיים כדפירטיה דמאמר שלא היו כמים כ"א נ"ס בל"ס דהיחר אפי' שהקערום היו מלכלכות לא נאמר כהכי דפעם חלב שכורה לא חשיב כשם בדישכד דלא גרש מאלו נתנו בסלאד"ן דדוקא לענין מים של איסור כחלוי ברחיחה ית נפקתא כעירוי. וק' לענין מליגה ובגפלה אבל כאן לא גרש מאלו נתנו בפסיד"ל (א) וסוף ליהר פסיד אלו יסו כדפירטיה (א) ואפי' אם משרס גדול בתנין לברח ס' ואמר על שני כלים שפזיים וקייסם

במים שחילב כלי גדול ואמר כ"י מכלי חדש או שאין כ"י יסו כקדוח לישם ולא חייקי כלי שני גדול משרס כה"ס שניסם מותרים דודאי פירו' כ"י נ"י : כלי שני הוא דהאזי נגד (ס"א) ומלגנו) ואיך מפליס או מבלע אלא שאנו מחמירין לאסור הדבר שמערה עליו הקילות הראשון של איסור לומר הדמוקיר בלעם וסיונו כדי קליפה ולריך הגפלה כאילו געשל חם בכלי הפליון. אבל לאחר שסוריקוסו על הכלים לומר שפילוסו אז לוחם המים מכלי אחר ויבלעו לחם בכלי שניים לא דמדנחתו על כלי ס"ל הכלי שני דכל שיעורי חכמים דוקא כן ולפעמים ית בסק קדירות וקערות של חרם שאין געפלין וכאורה חסה ואין להחמיר אם לא דבר שנהוג בו פלמא איסור. (ולריך שאלה מהרי"ט) וסילבך אפי' שניהם מלכלכות מותרים כולם כשהתח' זקן דכלי כ' אינו מבשל כלל אפי' לכדי קליפה ואפי' במחלל כדלחיא לעיל בעמיוני מליגה כ"ס בכלי הקסה :

יורה דעה צה הלכות בשר בהלב

3

ראשון של בשר על כלי חלב (י"ג) (י"ד) דיוו ככלי ראשון [כ"א] ואוסר אם סיוס כן יסו [כ"ב] אבל אם עירה מים רוחמים רח' שאין של בשר ולא של חלב על כלים של בשר ושל חלב ביחד ופסילו שומן דבוק בהם הכל שרי [לד] עירוי ככלי ראשון ממש שיעשה שפזיים שמערה עליהם (סו) ובלמו זה שום (סג). [כ"ג] ואם נמלא קערה חולבת בין כלי בשר (י"ד) לא ישייטין שמה (י"ז) ודומה ביחד בדרך שנאסרים (הגהות ש"ד וא"ה) :

שפתי כהן

וע"ל ס"ק ס' וס"ק י"ט : יח עירה כו'. וכחוב בה"ח עם בשם אח"ה דאפי' במערה מכלי של איסור על כלי של סיוס אין לחסור

רק הכלי שצ"ה קלות העירוי עליו ע"כ : י"ח שאינן של בשר ולא של חלב. כגון מקדרה חדשה או שלא נשתמש בה רק ירקות וכו' ולא כהן או שאינה כן יומו וק"ל : ב דאין עירוי בכלי א' ממש כו'. קשה לי דהא משמע מדברי הרב כהנ"ה ס' ס"ח ס"י דעירוי מבשל כדי קליפה וכ"כ בה"ח כלל ל"ג ד"כ ו"ל

יורה דעה סח הלכות דם שפתי כהן

6

מן [ל"א] י' אם נמלגה תרנגולת בכלי שני במחבת חולבת אפילו היא בת יומא הכלי והתרנגולת מותרים אם עירו המים תחלה. (ד) ל"ה אבל אם עירו מים

דעובדי כוכבים חנקיותא קפדי כמ"ס עם כמ"ק ל"ט וזה לא שייך כהן : ל"ה אבל אם עירו מים כו'. פ"י העט"ז ח"ל אבל אם עירו על התרנגולת ועל הכלי ולא סיוס ראש התרנגולת למעשה יש לחסורים הכלי שהמים בלמו מן התרנגולת ונבלעו בכלי ויש מחירין שכתב לעטנו המים שכשפשו על התרנגולת קודם שהגיעו לכלי אבל התרנגולת בין ק' ובין ק' לריך קליפה עכ"ל. ובס' ל"ח דק' קל"ט ע"כ הביא דבריו וכו' ויפה פ"י אלא שלא נזכר כ"י כלום מדברי המחיר ע"כ ואני תמה דגם מדברי האוסר לא נזכר כ"י כלום ועוד דהא כן לאיזה לורך כחז הר"ב בהג"ה לעיל טע"ף דלא מקרי עירוי בשפסם הקילות הא המחבר ל' כאן כ' דעוה כזה דדוקא לומר דכאן מיידי שהתרנגולת מונחת במחבת ועכ"כ על התרנגולת ועל המחבת ביחד בענין שיעירוי לא נפסק אלא הקילות נוחל בפעם א' על התרנגולת ועל המחבת דפשו כלשון לא משמע הכי

כלל ועוד דבנדון זה כחז הרב כהנ"ה סימן ג"ה ס"ג בפשטות דשרי מטעם דלוי עירוי בכלי ראשון ממש שיעשה שיבלע זה מה ע"ש ועוד דפשו לשון המחבר משמע דקלוי על התרנגולת לכן נראה דהדברים נפשטן והי"ס מי שמחיר הוא רש"כ"ס שהגילו סטור וז"ת ויפך דס"ל דאם עירה על התרנגולת א"י קליפה אפי' ראשה למטה ואפי' דכשע"ף א' סחה המחבר קדעת ר"ח שהביא סטור דלריך קליפה סמך עלמנו חמם שיביח כהן הסימן גם כשרה המחיר וע"ל ס' שמחברו לו להכריע כן ממשמעות הסוכות ס"ה זכרו שומרה וא"ת בעירוי :